

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Directie Stelselvoorzieningen, afdeling gegevensbeleid

Postbus 90801
2509 LV Den Haag

St. Jacobsstraat 400-420
3511 BT UTRECHT
Postbus 19247
3501 DE UTRECHT

Inlichtingen bij

Onze referentie

Uw brief van
16 februari 2024

Uw referentie/kenmerk

Bijlage(n)

Datum: 6 Mei 2024

Onderwerp: offertebrief Reactie op Verzoek uitvoeringstoets conceptwetsvoorstel proactieve dienstverlening

Geachte mevrouw

Dank voor uw verzoek om een uitvoeringstoets op het conceptwetsvoorstel proactieve dienstverlening dd. 16 februari. U vraagt het Inlichtingenbureau (IB) daarin het conceptwetsvoorstel te beoordelen op uitvoerbaarheid conform de afgesproken werkwijze met aandacht voor de volgende vragen:

1. Onder welke randvoorwaarden kan het IB met gegevensuitwisseling gemeenten ondersteunen bij proactieve dienstverlening? Inspiratie kan bijvoorbeeld gehaald worden uit de dienstverlening die het IB biedt aan gemeenten voor het kwijtschelden van lokale belastingen.
2. Hoe kan het IB digitaal ondersteunen bij het geven van inzicht aan mensen in de uitkeringen en voorzieningen waarop zij recht hebben en het doen van een aanvraag? Denk bijvoorbeeld aan het verder brengen van de Verzoekservices en het Landelijk Inkomensloket, waaraan het IB al bijdraagt.

3. Onder welke randvoorwaarden kan het IB de samenwerking van gemeenten, UWV en SVB ondersteunen bij een opt-out voor mensen die niet in het kader van proactieve dienstverlening benaderd willen worden? En welke juridische waarborgen zijn hiervoor in aanvulling op de AVG gewenst?

Hieronder zullen wij op deze vragen een antwoord formuleren. Daartoe lijkt het nuttig eerst de aanleiding en de aansluiting van het dienstenportfolio van IB op het wetsvoorstel te duiden.

Aanleiding wens proactieve dienstverlening

Het wetsvoorstel richt zich op het inzichtelijk maken van niet-gebruik binnen het SUWI-domein en zou uiteindelijk moeten bijdragen aan het maatschappelijk doel om niet-gebruik van uitkeringen en andere inkomensondersteunende regelingen in de sociale zekerheid te verminderen. Proactieve dienstverlening komt daarmee de bestaanszekerheid van burgers ten goede. In proactieve dienstverlening ligt ook een meer responsieve houding van de overheid besloten, met daarin groeiende aandacht voor het burgerperspectief.

Aansluiting met huidig dienstenportfolio van het Inlichtingenbureau

Het IB herkent de wens vanuit gemeenten om meer proactief dienstverlening te bieden aan hun inwoners. De conceptwijziging in de SUWI-wet biedt hier kaders voor. Weliswaar is nadere invulling nodig in een ministeriële regeling wanneer SUWI-partijen voor een uitkering of voorziening proactieve dienstverlening willen vormgeven. Op dat moment kan het IB desgewenst betrokken zijn bij een gegevensuitwisseling en daarop in beeld brengen onder welke voorwaarden realisatie en exploitatie & beheer mogelijk is.

Tegelijk heeft het IB reeds ervaring met vraagstukken op het gebied van gegevensuitwisseling en proactieve dienstverlening in het bijzonder. De bestaande informatieproducten kan IB vanuit het productmanagement uitbreiden, optimaliseren en breder toepasbaar maken. Dit ligt ook besloten in de vraagstelling van de U-toets die nu voorligt:

(1) Het ondersteunen van gemeenten bij proactieve dienstverlening

Het IB biedt reeds verschillende diensten waarmee zij het aanvraagproces voor uitkeringen of voorzieningen bij gemeenten faciliteert.

Een goed voorbeeld is de Geautomatiseerde Kwijtscheldingstoets die het mogelijk maakt dat gemeenten en waterschappen aanvragers van kwijtschelding slechts enkele basale vragen voorleggen en zodoende een laagdrempelige aanvraag faciliteren. Op basis van de uitkomsten van de toets kunnen gemeenten en waterschappen vervolgens gericht aanvullende informatie uitvragen of in geval van een positief advies direct tot een beschikking over gaan. Ook is het mogelijk om het recht op kwijtschelding na een eerste aanvraag automatisch ("ambtshalve") te verlengen.

Dit concept is in de basis ook toepasbaar voor andere minimaregelingen, zoals energietoeslag, collectieve ziektekostenverzekering, of de individuele inkomensvoorslag. Andere armoederegelingen vallen niet onder de categoriale bijzondere bijstand (artikel 35 participatiewet) en daarmee is er geen grondslag om geautomatiseerd te toetsen op generieke inkomens- of vermogensnormen. In die gevallen is toetsing van de individuele omstandigheden een vereiste. Met een grondslag voor meer regelingen, kan het IB de toets breder toepassen. Het conceptwetsvoorstel proactieve dienstverlening maakt dit mogelijk.

Andere voorbeelden die IB reeds in huis of in ontwikkeling heeft zijn de Ondersteuning Inkomensverrekening Bijstand¹ (OIB) en Rechtmatigheid 2.0². Deze concepten stellen gemeenten in staat sneller te acteren op bij bronnen bekende informatie en daarmee de inwoner te ontzorgen. Deze hoeft dan minder gegevens aan te leveren in het kader van een aanvraag voor bijstand, of heeft sneller inzicht in de effecten van verrekeningen op de uitkering. Voor OIB en Rechtmatigheid 2.0 heeft IB voorstellen gedaan en is daarover met uw mensen van de directie PDV in gesprek.

(2) Het IB digitaal ondersteunen bij het geven van inzicht aan mensen in de uitkeringen en voorzieningen waarop zij recht hebben en het doen van een aanvraag

De verzoekservices werk en inkomen (VWI) die het IB heeft ontwikkeld in samenwerking met gemeenten, VNG en BKWI passen in het *common ground* gedachtengoed zoals geconcretiseerd in de architectuur die is ontworpen in het programma Toekomst werk en inkomen (TWI) en Innovatie gegevensuitwisseling sociale zekerheid (IGS). De programma's TWI en IGS zijn inmiddels gestopt, maar uit de voorlopige resultaten van de pilot die nu plaats vindt met de gemeente Arnhem, blijkt dat de architectuur en ontwerpprincipes waar in deze programma's de basis voor is gelegd in de praktijk toepasbaar zijn en waarde hebben bij het bepalen van recht op een individuele inkomenstoelage vanuit de categoriale bijzondere bijstand.

Door gebruik van nieuwe gestandaardiseerde technieken zoals *application programming interface* (API) zijn deze oplossingen schaalbaar in aantallen afnemers en door eenvoudige configuratie ook voor verschillende doelen in te zetten. Dat betekent dat de inkomensservice die in de pilot met Arnhem is beproefd in potentie ook voor andere regelingen en andere gemeenten herbruikbaar is. Indien er een grondslag is kan de uit te vragen gegevens set eenvoudig op maat worden gemaakt voor die specifieke taak.

IB heeft daarnaast de ambitie het aantal verzoekservices uit te breiden met informatie op basis van gegevens uit andere bronnen. De toepassingen van VWI richten zich vooralsnog met name op het gebruik in gemeentelijke processen. Denk aan het *verservicen* van de processen ten behoeve van de toetsing van het recht op bijstand zoals beschreven bij Rechtmatigheid 2.0. Maar ook voor andere voorzieningen is de techniek toepasbaar, zolang er een grondslag bestaat (zoals bijvoorbeeld voor de categoriale bijzondere bijstand).

De logica legt IB vast in gangbare open standaarden voor *decision modelling*. Dit maakt het in potentie beschikbaar voor toepassingen van andere dienstverleners en directe interactie met inwoners. Te denken valt aan het virtueel inkomstenloket (VIL) van de gemeente Utrecht of het Digitaal Persoonlijk Regelingenoverzicht (PDR) waar nu een programma voor loopt onder aanvoering van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK).

¹ Gedurende de looptijd van een bijstandsuitkering dienen gemeenten de neveninkomsten te korten op de uitkering. Het verrekenen van deze inkomsten aan de hand van loonstrookjes is ingewikkeld en daarmee arbeidsintensief en foutgevoelig. Met OIB levert het IB maandelijks digitaal alle nieuwe inkomsten die zijn gevonden in polis als bruto (belastbaar) bedrag en als gestandaardiseerde en generieke netto berekening op elke loonbetaling. Hiermee is het voor gemeenten mogelijk partiële inkomsten geautomatiseerd te verrekenen en hoeven inwoners in veel gevallen geen loonstrookjes meer aan te leveren.

² Rechtmatigheid 2.0 betreft een herpositionering van de samenloopsignalen. De samenloopsignalen die het IB nu biedt, betreffen een periodieke batch uitwisseling met relevante bronnen gedurende de looptijd van de uitkering met als doel relevante informatie/veranderingen m.b.t. recht en hoogte van de uitkering te signaleren. De nieuw te realiseren informatiedienst omvat drie doeleinden: De aanvraagbeoordeling (1), gericht op het vormen van een dossier ten behoeve van de aanvraag van bijstand; Inzicht in informatie op verzoek (2), gericht op het leveren van specifieke informatie zoals op het gegeven moment bekend bij bronnen; Gebeurtenis gedreven signalen (3), gericht op het signaleren van veranderingen in de situatie van de uitkeringsgerechtigde op het moment dat deze zich voordoen. Deze concepten zijn ook voor de inwoner te ontsluiten.

Financiering van de VWI komt vanuit SZW en op basis van de evaluatie van de pilot met Arnhem kan hier desgewenst een vervolg aan worden gegeven. Ook vanuit het team gemeentelijke basisprocessen inkomen (GBI)³ is er nadrukkelijk interesse in het gebruik van de VWI.

(3) Ondersteunen bij een *opt-out* voor mensen die niet in het kader van proactieve dienstverlening benaderd willen worden

Zoals hierboven geschetst zijn verschillende vormen van proactieve dienstverlening reeds mogelijk. Het advies is om in eerste instantie vooral in te zetten op het uitbreiden breder toepasbaar maken van deze vormen waarbij de instemming van de inwoner (*opt-out of opt-in*) reeds in het proces is vorm te geven. Dat wordt met de beoogde wetwijziging mogelijk door in een ministeriële regeling grondslagen te treffen om bij een aanvraag voor een wet- of voorziening bij een van de SUWI-partijen direct ook te toetsen (met instemming van betrokkenen!) op mogelijk recht op andere voorzieningen (eventueel bij andere partijen).

Het IB neemt deel aan het initiatief LINK (landelijke inkomensvoorziening) om te komen tot een proefopstelling waarin we leren wat nodig is om dit mogelijk te maken. Concreet lopen er nu drie initiatieven: tegen gaan van niet-gebruik van armoederegelingen in de gemeente Amsterdam; toetsen van recht op kwijtschelding van lokale belastingen vanuit een aanvraag voor aanvullende inkomensondersteuning ouderen (AIO) bij de SVB; toetsen van recht op kwijtschelding van lokale belastingen vanuit een aanvraag op de Toeslagenwet (TW) vanuit de Werkloosheidswet (WW). De potentie hiervan is veelbelovend, omdat de doelgroep reeds is gekaderd en de kans dat betrokkenen recht hebben op andere voorzieningen reëel is – het betreft immers minima want anders zou er geen recht op een armoederegeling, AIO of TW bestaan.

Het IB ontvangt hiervoor geen middelen en de inzet is derhalve zeer beperkt en afhankelijk van andere prioriteiten. Meer en structurele inzet zou mogelijk zijn, ook met oog op verkenningen ten aanzien van andere regelingen, indien hier financiering voor is.

Daarnaast leert de ervaring binnen LINK dat er behoefte is vooraf de potentie van een vorm te geven wijze van proactieve dienstverlening te kunnen toetsen: dringt het treffen van een ministeriële regeling om bij een aanvraag voor AIO ook te mogen toetsen op recht op kwijtschelding van lokale heffingen daadwerkelijk het niet-gebruik terug of is het niet-gebruik binnen de populatie al laag? Hiertoe zou IB *data warehouse* toepassingen kunnen inzetten – hier is reeds ervaring mee. Te onderzoeken is of IB hier ook een specifieke taak in regelgeving voor nodig heeft of kan volstaan met akkoord van de bronnen van wie zij data verwerkt.

Wanneer een inwoner nog nergens bij de overheid in beeld is en SUWI-partijen op basis van onderzoek in hun daartoe beschikbare administraties mensen selecteren om te benaderen is het niet mogelijk vooraf instemming van betrokkenen te vragen voor de verwerking van persoonsgegevens. Vroeg-signalering van problematische schulden in het kader van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) is een van de spaarzame voorbeelden waar er zonder dat de inwoner daarom heeft gevraagd of de mogelijkheid heeft daar bezwaar tegen te maken gegevens over hem of haar worden gedeeld. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) verlangt in dit geval dat het

³ <https://commonground.nl/groups/view/ea69810c-b776-489d-ae9b-8f0722db54fd/team-gemeentelijke-basisprocessen-inkomen-gbi>

beleid bij gemeenten erop gericht is dat betrokkenen de mogelijkheid hebben om een aanbod van hulp af te slaan zonder dat dit tot herhaald contact leidt op basis van eventuele nieuwe vroeg signalen.

Hoe vorm te geven aan dit principe wanneer verschillende partijen voor een veelvoud van regelingen mensen kunnen benaderen roept tal van vragen op. Voordat IB inzichtelijk kan maken onder welke voorwaarden zij hier een rol in kan spelen zal in verkenningen eerst meer duidelijk moeten worden over de praktische invulling van een eventueel *opt-out* register. Het IB heeft ervaring met het bijhouden van een verwijzingsindex voor gemeenten in het kader van het Digitaal Klant Dossier (DKD). Met deze voorziening, die onderdeel is van de Gemeenschappelijk elektronische Voorziening SUWI (GeVS), houdt het IB als gemeentelijk knooppunt bij over welke cliënten bij welke gemeente(n) informatie bekend is, zodat het IB vragen van ketenpartijen aan gemeenten gericht kan routeren. Het IB zou vanuit deze ervaring kunnen bijdragen aan de gedachtenvorming omtrent de wenselijkheid en het vormgeven van een eventueel *opt-out* register. Over een eventuele rol voor IB in het exploiteren en beheren van (een deel) van een dergelijk register is nu nog niet veel zinnigs te zeggen.

Het in beeld brengen van een doelgroep die niet reeds ergens de overheid raakt, vraagt echter niet enkel gedachtenvorming over een mogelijkheid tot *opt-out* op de gegevensuitwisseling of de aangeboden dienstverlening. Hieraan voorafgaat de vraag hoe deze doelgroep af te bakenen zonder dat in potentie elke inwoner onderdeel wordt van een bestandskoppeling. In het wetsvoorstel staat hierover het volgende:

“Aan de basis van proactieve dienstverlening ligt dat door een SUWI-partij bepaald moet worden wie vermoedelijk aanspraak maakt op een uitkering of voorziening. Daarvoor kunnen zij de eigen administratie en gegevensbronnen, of elkaars administratie gebruiken. Aan de hand van bepaalde markers of (onderzoeks-)vragen kunnen zij daaruit gericht gegevens verzamelen en deze gegevens analyseren, koppelen of verrijken, uiteraard binnen de kaders van dit voorstel en overige toepasselijke regelgeving.

Het IB heeft ervaring met het *privacy by design* vormgeven van diensten en producten. In het kader van proactieve dienstverlening is de populatie echter niet afgebakend door een aanvraag. Afbakening op andere kenmerken vraagt om een andere invulling van begrippen als dataminimalisatie en proportionaliteit. Want het lijkt niet proportioneel om grote aantallen persoonsgegevens te verwerken om een relatief klein percentage van niet-gebruik op te sporen. Bovendien moet het aanbieden van proactieve dienstverlening gericht gebeuren; het is niet wenselijk als mensen buiten de selectie vallen die wel recht hebben, of andersom, om mensen proactief te benaderen met een aanbod voor dienstverlening die bij nader inzien geen recht blijken te hebben.

Het onderzoek doen naar kenmerken die een indicatie zijn voor niet-gebruik vraagt andere expertises dan IB momenteel in huis heeft, zoals data-analyse en statistisch onderzoek. Met inzet van *privacy enhancing technologies* (PET) en *multi party computation* (MPC) is het mogelijk om geanonimiseerd of gepseudonimiseerd te onderzoeken waar niet-gebruik zich schuilt en hoe deze mensen desgewenst in beeld te brengen. De vraag is of dit een rol is die IB toekomt.

Het IB heeft in het verleden een bijdrage geleverd als verwerker in opdracht van de Inspectie SZW bij het uitvoeren van projecten in samenwerking met de Landelijke Stuurgroep Interventie (LSI) in het

kader van de wet Syri. De ervaring heeft geleerd dat een beheersmatige aanpak van onderzoek vraag om een stevige *governance* met voldoende borgen voor het recht op een privéleven en de eis van 'fair balance' (proportionaliteit, noodzakelijk, evenredigheid). En bovenal dat transparant en toetsbaar moet zijn waarom de gekozen parameters te rechtvaardigen zijn.

In een dergelijk construct kan IB mogelijk opnieuw een rol hebben bij de verwerking van data. IB kan met deze ervaring ook meedenken over het vormgeven van borgen voor dergelijke toepassingen.

Overzicht werkzaamheden tot opdrachtrealisatie

Het IB kan bijdragen aan het opschalen van bestaande voorzieningen. De werkzaamheden voor OIB, Rechtmatigheid 2.0 en VWI, of andere initiatieven die vallen binnen wettelijke kaders waarvoor IB reeds bestaande diensten heeft, pakt IB op vanuit het eigen productmanagement. Voor afspraken over eventueel vereiste aanvullende middelen zoekt IB afstemming via de gebruikelijke lijnen.

Om in afstemming met ketenpartijen concepten mede vorm te geven die vallen buiten het bestaande dienstenportfolio van IB of geldende (wettelijke) kan het IB desgewenst de volgende werkzaamheden uitvoeren:

- Bijdragen aan vormgeven van klantreizen, vormgeven van processen, en architectuur schetsen ten behoeve van proactieve dienstverlening aan inwoners
- Deelnemen aan het programma Persoonlijk Digitaal Regelingen Overzicht (PDR) onder leiding van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK)
- Bijdragen aan de aanpak LINK en de daarbinnen geselecteerde regelingen
- Beproeven andere concepten volgens deze LINK aanpak
- Onderzoek naar wenselijkheid inzet analysetechnieken via een *data warehouse* oplossing op populaties in bestaande gegevensuitwisseling om anoniem (historische) kenmerken in beeld te brengen
- Bijdragen aan gedachtenvorming omtrent het vorm geven van *privacy by design* proactieve dienstverlening
- Bijdragen aan gedachtenvorming omtrent de mogelijkheid van een *opt-out* daarbinnen met de SUWI-partners
- Bijdragen aan de verkenning van (een mogelijk rol als knooppunt in) het vormgeven van MPC en PET tussen gemeenten en andere SUWI partijen
- Bijdragen aan de totstandkoming van ministeriële regelingen onder de wet proactieve dienstverlening
- Bijdragen aan de brede *governance* discussie ten aanzien van gegevensuitwisselingen ten behoeve van proactieve dienstverlening

Juridische kaders

De mogelijkheid tot het vormgeven van proactieve dienstverlening en de daartoe vereiste gegevensuitwisseling is gelegen in de Wet Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen

Artikel 10b. Proactieve dienstverlening

1. Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, de Sociale verzekeringsbank en de colleges van burgemeester en wethouders kunnen proactieve dienstverlening toepassen met betrekking tot bij ministeriële regeling aangewezen wet- en regelgeving en voorzieningen, waarin wordt bepaald welke vorm van proactieve dienstverlening kan worden toegepast.

2. De in het eerste lid genoemde instanties werken samen met het oog op proactieve dienstverlening.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de vormgeving van de samenwerking, waaronder over de inrichting en financiering van een fysiek en digitaal loket voor ondersteuning met informatie en advies ten behoeve van het versterken van de bestaanszekerheid en participatie, en het verkrijgen van een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van werk en inkomen.

Artikel 73b. Gegevensverwerking voor proactieve dienstverlening

1. De instanties, genoemd in artikel 10b, eerste lid, zijn bevoegd om de gegevens in de onder hun verantwoordelijkheid gevoerde administraties verder te verwerken voor zover dit noodzakelijk is voor proactieve dienstverlening.
2. Onverminderd de artikelen 54, 62 en 73, worden bij ministeriële regeling regels gesteld over het aan de in artikel 10b, eerste lid, genoemde instanties door andere instanties en personen verstrekken van de gegevens die noodzakelijk zijn voor proactieve dienstverlening, met betrekking tot:
 - a. de gegevens die worden verstrekt, met dien verstande dat bijzondere categorieën van persoonsgegevens niet worden verstrekt, behoudens gegevens over gezondheid;
 - b. de bewaartermijnen; en c. de technische en organisatorische maatregelen die worden toegepast om te waarborgen dat aan de voorschriften van de Algemene verordening gegevensbescherming wordt voldaan.
3. Om te onderzoeken of de gegevens in de onder verantwoordelijkheid van een van de in het eerste lid bedoelde instanties gevoerde administraties noodzakelijk zijn voor proactieve dienstverlening door een van de andere instanties, kunnen die gegevens worden verstrekt, indien bij ministeriële regeling regels zijn gesteld over:
 - a. de gegevens die worden verstrekt, met dien verstande dat bijzondere categorieën van persoonsgegevens niet worden verstrekt, behoudens gegevens over gezondheid;
 - b. de bewaartermijnen, met dien verstande dat de gegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk en ten hoogste twaalf maanden;
 - c. de technische en organisatorische maatregelen die worden toegepast om te waarborgen dat aan de voorschriften van de Algemene verordening gegevensbescherming wordt voldaan, met dien verstande dat in ieder geval regels worden gesteld over het voor zover mogelijk anonimiseren dan wel pseudonimiseren van persoonsgegevens en over de toegankelijkheid ervan; en
 - d. de wijze waarop in dit verband uitvoering wordt gegeven aan de rechten van de betrokkene, bedoeld in hoofdstuk III van de Algemene verordening gegevensbescherming.
4. Gegevens worden niet verwerkt ten behoeve van proactieve dienstverlening nadat de betrokkene hier desgevraagd of uit eigen beweging niet mee instemt.

Voor een eventuele rol van het IB in een gegevensuitwisseling ten behoeve van proactieve dienstverlening is ofwel de bestaande taakstelling in de Participatiewet en SUWI wet- en regelgeving van toepassing, ofwel een taakstelling in andere regelingen of wetten.

Doordat ervoor gekozen is het IB niet te benoemen in het conceptwetsvoorstel of de memorie van toelichting maakt dat IB niet zelfstandig initiatieven kan ontplooiën voor het vormgeven van innovatieve concepten van proactieve dienstverlening. IB kan op basis van verwerkersafspraken met

participerende partijen ondersteuning bieden aan proactieve dienstverlening door (met name) gemeenten.

Privacy en informatiebeveiliging

Dat de wettelijke grondslag voor de taak van de SUWI-partijen tot het bieden van proactieve dienstverlening in de SUWI-wet gelegen is voedt de aanname dat het SUWI-normen kader ook van toepassing is op de gegevensuitwisselingen.

Of dit ook het geval is als aanpalende regelingen zoals bijvoorbeeld kwijtschelding van lokale belastingen in een ministeriële regeling onder de SUWI-wet worden betrokken is nog niet helder. Afhankelijk van keuzes in het vormgeven van processen met het perspectief van de inwoner voorop, zouden ertoe kunnen leiden dat de uitvoering van de proactieve dienstverlening bij gemeentelijke belastingen of waterschappen komen te liggen. In dat geval zal vermoedelijk de voor die partijen relevante wet- en regelgeving van toepassing zijn.

Als de wijziging van de SUWI-wet betekent dat alleen SUWI-partijen proactieve dienstverlening kunnen bieden, dan heeft dit mogelijk effect bij het vorm geven van het proces en kan het zijn dat het perspectief van de inwoner niet altijd voorop staat. De “start” van proactieve dienstverlening lijkt niet te kunnen liggen bij bijvoorbeeld een gemeentelijk belastingkantoor of een waterschap, omdat zij geen SUWI partij zijn, terwijl dat voor het bieden van dienstverlening vanuit de SUWI partijen wellicht wel een ingang biedt.

Ook wanneer het SUWI-normen kader niet van toepassing is zijn evengoed maatregelen ter bescherming van de privacy en beveiliging van de persoonsgevoelige informatie vereist. In algemeenheid zijn deze beschreven in de Algemene Verordening Gegevens bescherming (AVG) en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Principes als privacy by design en dataminimalisatie zijn ook hier van toepassing. En betrokken partijen zullen tevens organisatorische maatregelen moeten treffen om in het proces om betrouwbare en veilige verwerking van gegevens te borgen.

Hoe dit vorm te geven wanneer partijen populaties in beeld wensen te brengen die nog niet bekend zijn bij de overheid vraagt andersoortige maatregelen dan tot nu toe gangbaar. Uitgangspunten als *privacy by design* en dataminimalisatie staan op gespannen voet met het verwerken van grote hoeveelheden persoonsgegevens zonder dat mensen daarvan op de hoogte zijn om een relatief klein aantal mensen te vinden. Mensen van wie bovendien niet vaststaat of zij prijs stellen op overheidsbemoeienis. Hier bestaan nog geen pasklare oplossingen voor.

Resultaat

- IB acht de voorgestelde wetswijziging SUWI uitvoerbaar;
- De voorgestelde wetswijziging SUWI biedt de juridische basis om dienstverleningsconcepten te ontwikkelen waar gemeenten behoefte aan hebben;
- Voor het uitwerken van diverse dienstverleningsconcepten lopen er verschillende programma's en initiatieven, met name PDR en LINK. Het IB levert vanuit dit voorstel capaciteit en expertise ter ondersteuning van deze programma's en initiatieven.
- De vraagstukken die daarbij in beeld komen zijn beleidsmatig (ethisch), organisatorisch, juridisch of technisch (architectuur) van aard, waarbij zeer van belang is telkens te blijven redeneren van uit het perspectief van de inwoner – hieraan levert IB graag een bijdrage.

- Voor het doen van onderzoek naar het in beeld brengen van populaties met in achtneming van de nodige privacy waarborgen kan IB bijdragen door expertise leveren op het gebied van architectuur, business analyse, en juridische en *governance* vraagstukken.

Niet in scope

IB ziet vooralsnog geen rol in het toepassen van PET en MPC ten behoeve van het doen van onderzoek naar kenmerken van populaties waar niet-gebruik zich schuilhoudt. Ook ziet het IB vooralsnog geen rol in het realiseren en beheren van een *opt-out* register voor proactieve dienstverlening als gemeentelijk knooppunt.

Wel draagt IB graag bij aan de analyse op de wenselijkheid hiervan en mogelijke scenario's voor praktische invulling ervan. Indien er concrete vragen voor IB uit naar voren komen kan IB op dat moment de impact in beeld brengen en bepalen onder welke voorwaarden een rol mogelijk en wenselijk is.

De feitelijke (technische en functionele) realisatie en implementatie van nieuwe dienstverlening van IB zit niet in de scope van dit voorstel en worden separaat aangeboden.

Kosten en planning

De verwachting is dat de komende jaren de vraag naar het breder inzetten van toepassingen die IB al in huis heeft en het vormgeven van innovatieve concepten veel aandacht zal blijven vragen. Vooral op het gebied van schuldhulp, armoede regelingen, bijzondere bijstand en kwijtschelding verwacht het IB dat gemeenten wensen hebben om meer proactief doelgroepen te benaderen. Hierbij zijn gegevens (van doelgroepen) van de SUWI-partners UWV en SVB vereist en dit vergt veel afstemming.

Omdat met name kennis en expertise op de brede vraagstukken van gegevensuitwisseling nodig zijn, is incidentele inhuur hiervan niet eenvoudig noch wenselijk. Concreet verwacht het IB met de gerichte (externe) werving van 3 fte in staat te zijn om de komende jaren invulling te geven aan de werkzaamheden die zij op zich af ziet komen in het kader van de wet proactieve dienstverlening. Dit betreft dan expertise op het gebied van (business) analyse, productmanagement, architectuur, privacy en juridische vraagstukken en stakeholder management.

Met de inzet van deze extra capaciteit kan IB de onderlinge samenhang tussen de voorzieningen die reeds in ontwikkeling zijn binnen de verschillende domeinen en de innovatieve concepten waar zij aan bijdraagt borgen. Door inzet van extra productmanagement is nadrukkelijk beoogd de behoefte bij gemeenten als belanghebbenden in het proces in te brengen.

Dit resulteert in de volgende kostenraming: 517.626 euro per jaar.

Eventuele randvoorwaarden/bijzonderheden

IB kan op basis van deze U-toets geen concreet voorstel doen met opgaaf resultaat, kosten en doorlooptijd. De bijdrage die IB kan leveren ligt in advies en analyse.

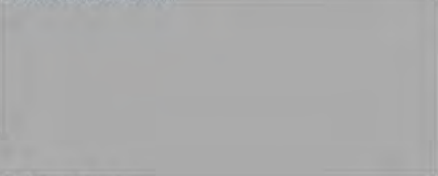
Afhankelijk van verdere ontwikkelingen kan IB desgewenst, op basis van verwerkersafspraken met participerende partijen, in beeld brengen onder welke voorwaarden zij ondersteuning kan bieden aan proactieve dienstverlening door (met name) gemeenten.

Algemene voorwaarden

Op deze opdracht zijn de algemene leveringsvoorwaarden van IB van toepassing.

Ik hoop u met bijgaand voorstel een passend voorstel te hebben gedaan en verneem graag vóór 6 juni 2024 uw reactie.

Hoogachtend,

 Directeur